

Latvian in everyday situations

Module 9: The festival

8 Exercises · Duration: 25 min.

The festival

Latvian

Read & listen online

Spēlēšu, būšu

Form	Example	Meaning
būšu	Es būšu mājās.	I will be at home.
būsi	Tu būsi mājās.	You will be at home, familiar.
būs	Viņš būs mājās.	He will be at home.
būsim	Mēs būsim mājās.	We will be at home.
būsiet	Jūs būsiet mājās.	You will be at home, polite.
būs	Viņi būs mājās.	They will be at home.
nebūšu	Es nebūšu mājās.	I will not be at home.
nebūsiet	Jūs nebūsiet mājās.	You will not be at home, polite.

The simple future uses **-šu, -si, -s, -sim, -siet** or **-sit**, and **-s**. With **spēlēt**: **spēlēšu, spēlēsi, spēlēs, spēlēsim, spēlēsiet, spēlēs**. We use **-siet** consistently in this course.

For **būt**: **būšu, būsi, būs, būsim, būsiet, būs**. Add **ne-** for negative future: **nebūšu**. Common forms are **iešu**, I will go; **nākšu**, I will come; **braukšu**, I will travel.

A present plus a future time can describe a firm plan: **Rīt braucu uz ezeru.** Earlier **Es būšu stacijā** is a travel chunk. The full future is productive from this module.

The future tense describes a planned or predicted later action.

Redzēju, dzirdēju

Form	Example	Meaning
redzēju	Es redzēju kaķi.	I saw the cat.
redzēji	Tu redzēji kaķi.	You saw the cat, familiar.
redzēja	Viņš redzēja kaķi.	He saw the cat.
redzējām	Mēs redzējām kaķi.	We saw the cat.
redzējāt	Jūs redzējāt kaķi.	You saw the cat, polite.
redzēja	Viņi redzēja kaķi.	They saw the cat.
neredzēju	Es neredzēju kaķi.	I did not see the cat.
neredzējāt	Jūs neredzējāt kaķi.	You did not see the cat, polite.

The simple past describes an earlier action. For **redzēt**: **redzēju, redzēji, redzēja, redzējām, redzējāt, redzēja**. The third person is again shared. Neither masculine nor feminine learners change these finite verb forms.

Regular long-stem verbs use **-ju, -ji, -ja, -jām, -jāt, -ja**: **spēlēju, spēlēji, spēlēja, spēlējām, spēlējāt, spēlēja**. Some first-person forms look like the present, so a time word or context matters.

Common shorter verbs must be learned with their past stem: **iet → gāju, nākt → nācu, ņemt → ņēmu, ēst → ēdu, dzert → dzēru, atrast → atradu**. Negation simply adds **ne-**. Questions still use **vai**. Earlier **samirku** and **piecēlos** were explained whole expressions, not a productive past paradigm.

Gāju, nācu, atradu

Form	Example	Meaning
gāju	Es gāju mājās.	I went home.
gāji	Tu gāji mājās.	You went home, familiar.
gāja	Viņš gāja mājās.	He went home.
gājām	Mēs gājām mājās.	We went home.
gājāt	Jūs gājāt mājās.	You went home, polite.
gāja	Viņi gāja mājās.	They went home.
noguris nogurusi	Es biju noguris. Es biju nogurusi.	I was tired.
noguris nogurusi	Jūs bijāt noguris. Jūs bijāt nogurusi.	You were tired, polite.

The simple past describes an earlier action. For **redzēt: redzēju, redzēji, redzēja, redzējām, redzējāt, redzēja**. The third person is again shared. Neither masculine nor feminine learners change these finite verb forms.

Regular long-stem verbs use **-ju, -ji, -ja, -jām, -jāt, -ja: spēlēju, spēlēji, spēlēja, spēlējām, spēlējāt, spēlēja**. Some first-person forms look like the present, so a time word or context matters.

Common shorter verbs must be learned with their past stem: **iet → gāju, nākt → nācu, ņemt → ņēmu, ēst → ēdu, dzert → dzēru, atrast → atradu**. Negation simply adds **ne-**. Questions still use **vai**. Earlier **samirku** and **piecēlos** were explained whole expressions, not a productive past paradigm.

Tell a sequence with **vispirms**, first, **tad**, then, **pēc tam**, after that. Past sound-change forms are normal vocabulary paradigms: **redzēju**, I saw; **dzirdēju**, I heard; **atradu**, I found.

For **iet**, all persons are **gāju, gāji, gāja, gājām, gājāt, gāja**. Gender changes only an added adjective such as **Es biju noguris/nogurusi**.

Gulēju, negulēju

Form	Example	Meaning
gulēju	Es gulēju.	I was sleeping.
gulēji	Tu gulēji.	You were sleeping, familiar.
gulēja	Viņa gulēja.	She was sleeping.
gulējām	Mēs gulējām.	We were sleeping.
gulējāt	Jūs gulējāt.	You were sleeping, polite.
gulēja	Viņi gulēja.	They were sleeping.
negulēju	Es negulēju.	I was not sleeping.
negulējāt	Jūs negulējāt.	You were not sleeping, polite.

Latvian simple past can express a completed action or a background activity. **Es gulēju** can mean I slept or I was sleeping. There is no separate imperfect form needed for this story.

The full past of **gulēt** is **gulēju, gulēji, gulēja, gulējām, gulējāt, gulēja**. Negative forms add **ne-**. Compare the action **Es aizvēru acis**, I closed my eyes.

For an earlier state use **bija** with a describing word. **Ir taisnība** means is right; **nav taisnība** means is not true or is not right. Keep a correction simple.

Nosūtīju Annai

Form	Example	Meaning
nosūtīju	Es nosūtīju pastkarti.	I sent a postcard.
nosūtīji	Tu nosūtīji pastkarti.	You sent a postcard, familiar.
nosūtīja	Viņš nosūtīja pastkarti.	He sent a postcard.
nosūtījām	Mēs nosūtījām pastkarti.	We sent a postcard.
nosūtījāt	Jūs nosūtījāt pastkarti.	You sent a postcard, polite.
nosūtīja	Viņi nosūtīja pastkarti.	They sent a postcard.
izsalcis izsalkusi	Es biju izsalcis. Es biju izsalkusi.	I was hungry.
izsalcis izsalkusi	Jūs bijāt izsalcis. Jūs bijāt izsalkusi.	You were hungry, polite.

A short postcard begins **Mīļā Anna!** and can finish **Tavs/Tava {name}**. Dear agrees with Anna; the closing possessive agrees with the learner who signs.

The recipient is dative: **Es rakstu Annai**. The message is an accusative object: **Es nosūtu pastkarti**. Full sending past forms are **nosūtīju, nosūtīji, nosūtīja, nosūtījām, nosūtījāt, nosūtīja**.

Write past events in short sentences and a future plan for the stamp: **Rīt nopirkšu pastmarku**. At the post office, **Pastmarku, lūdzu** is enough.

GRAMMAR**G1) FIND THE MODULE PATTERNS**

Underline the form taught in this module.

1 Es biju noguris.

Meaning: I was tired.

2 Es biju nogurusi.

Meaning: I was tired.

3 Es būšu mājās.

Meaning: I will be at home.

4 Es redzēju kaķi.

Meaning: I saw the cat.

5 Es gāju mājās.

Meaning: I went home.

6 Es gulēju.

Meaning: I was sleeping.

7 Es nosūtīju pastkarti.

Meaning: I sent a postcard.

8 Tu būsi mājās.

Meaning: You will be at home, familiar.

9 Tu redzēji kaķi.

Meaning: You saw the cat, familiar.

G2) CHOOSE THE FORM 1

Choose the right word for the gap.

1 Lukas: Es biju _____.

(A) nogurušas

(B) noguris

(C) noguruši

Meaning: I was tired.

2 Lena: Es biju _____.

- ☐ A nogurusi
- ☐ B noguruši
- ☐ C nogurušas

Meaning: I was tired.

3 Es _____ mājās.

- ☐ A būšu
- ☐ B būsi
- ☐ C būsim

Meaning: I will be at home.

4 Es _____ kaķi.

- ☐ A redzējām
- ☐ B redzēji
- ☐ C redzēju

Meaning: I saw the cat.

5 Es _____ mājās.

- ☐ A gāju
- ☐ B gājām
- ☐ C gāji

Meaning: I went home.

6 Es _____.

- ☐ A gulēji
- ☐ B gulējām
- ☐ C gulēju

Meaning: I was sleeping.

7 Es _____ pastkarti.

- ☐ A nosūtīji
- ☐ B nosūtīju
- ☐ C nosūtījām

Meaning: I sent a postcard.

8 Tu _____ mājās.

- ☐ A būšu
- ☐ B būsiet
- ☐ C būsi

Meaning: You will be at home, familiar.

9 Tu _____ kaķi.

- ☐ A redzēji
- ☐ B redzējāt
- ☐ C redzēju

Meaning: You saw the cat, familiar.

G3) CHOOSE THE FORM 2

Choose the right word for the gap.

1 Tu _____ mājās.

- ☐ A gāju
- ☐ B gāji
- ☐ C gājāt

Meaning: You went home, familiar.

2 Tu _____.

- ☐ A gulējāt
- ☐ B gulēju
- ☐ C gulēji

Meaning: You were sleeping, familiar.

3 Tu _____ pastkarti.

- ☐ A nosūtījāt
- ☐ B nosūtīju
- ☐ C nosūtīji

Meaning: You sent a postcard, familiar.

4 Viņš _____ mājās.

- ☐ A būsīm
- ☐ B būs
- ☐ C būšu

Meaning: He will be at home.

5 Viņš _____ kaķi.

- ☐ A redzēju
- ☐ B redzēja
- ☐ C redzējām

Meaning: He saw the cat.

6 Viņš _____ mājās.

- ☐ A gāja
- ☐ B gājām
- ☐ C gāju

Meaning: He went home.

7 Viņa _____.

- ☐ A gulējām
- ☐ B gulēju
- ☐ C gulēja

Meaning: She was sleeping.

8 Viņš _____ pastkarti.

- ☐ A nosūtīja
- ☐ B nosūtījām
- ☐ C nosūtīju

Meaning: He sent a postcard.

G4) CHOOSE THE FORM 3

Choose the right word for the gap.

1 Mēs _____ mājās.

- ☐ A būsim
- ☐ B būsiet
- ☐ C būs

Meaning: We will be at home.

2 Mēs _____ kaķi.

- ☐ A redzējām
- ☐ B redzējāt
- ☐ C redzēja

Meaning: We saw the cat.

3 Mēs _____ mājās.

- ☐ A gāja
- ☐ B gājām
- ☐ C gājāt

Meaning: We went home.

4 Mēs _____.

- ☐ A gulēja
- ☐ B gulējām
- ☐ C gulējāt

Meaning: We were sleeping.

5 Mēs _____ pastkarti.

- ☐ A nosūtīja
- ☐ B nosūtījāt
- ☐ C nosūtījām

Meaning: We sent a postcard.

6 Jūs _____ mājās.

- ☐ A būsiet
- ☐ B būsīm
- ☐ C būšu

Meaning: You will be at home, polite.

G5) COMPLETE THE MESSAGES

Fill the gaps with the words from the box.

noguruši noguris

Lukas: Es biju _____.

Meaning: I was tired.

noguruši nogurusi

Lena: Es biju _____.

Meaning: I was tired.

būsi būšu

Es _____ mājās.

Meaning: I will be at home.

redzēji redzēju

Es _____ kaķi.

Meaning: I saw the cat.

gāji gāju

Es _____ mājās.

Meaning: I went home.

gulēji gulēju

Es _____.

Meaning: I was sleeping.

nosūtīji nosūtīju

Es _____ pastkarti.

Meaning: I sent a postcard.

būšu būsi

Tu _____ mājās.

Meaning: You will be at home, familiar.

redzēju redzēji

Tu _____ kaķi.

Meaning: You saw the cat, familiar.

gāju gāji

Tu _____ mājās.

Meaning: You went home, familiar.

gulēju gulēji

Tu _____.

Meaning: You were sleeping, familiar.

G6) PUT THE MESSAGES TOGETHER

Put the words in order.

- 1 pastkarti. Tu nosūtīji

Meaning: You sent a postcard, familiar.

- 2 būs Viņš mājās.

Meaning: He will be at home.

- 3 kaķi. Viņš redzēja

Meaning: He saw the cat.

- 4 mājās. Viņš gāja

Meaning: He went home.

5 Tagad Viņa gulēja.

Meaning: Now: She was sleeping.

6 Viņš pastkarti. nosūtīja

Meaning: He sent a postcard.

7 būsim Mēs mājās.

Meaning: We will be at home.

8 redzējām Mēs kaķi.

Meaning: We saw the cat.

9 Mēs mājās. gājām

Meaning: We went home.

10 Mēs Tagad gulējām.

Meaning: Now: We were sleeping.

G7) USE THE PATTERNS

Choose the right words for the situation.

1 **Lukas: I was tired. You say:**

- ☐ A Es biju noguruši.
- ☐ B Es biju noguris.

2 **Lena: I was tired. You say:**

- ☐ A Es biju nogurusi.
- ☐ B Es biju noguruši.

3 I will be at home. You say:

- ☐ A Es būsī mājās.
- ☐ B Es būšu mājās.

4 I saw the cat. You say:

- ☐ A Es redzēju kaķi.
- ☐ B Es redzēji kaķi.

5 I went home. You say:

- ☐ A Es gāju mājās.
- ☐ B Es gāji mājās.

6 I was sleeping. You say:

- ☐ A Es gulēji.
- ☐ B Es gulēju.

7 I sent a postcard. You say:

- ☐ A Es nosūtīju pastkarti.
- ☐ B Es nosūtīji pastkarti.

8 You will be at home, familiar. You say:

- ☐ A Tu būšu mājās.
- ☐ B Tu būsī mājās.

9 You saw the cat, familiar. You say:

- (A) Tu redzēju kaķi.
(B) Tu redzēji kaķi.

G8) ONE MORE MIXED MESSAGE SET

Fill the gaps with the words from the box.

nosūtījām nosūtījāt

Mēs _____ pastkarti.

Meaning: We sent a postcard.

būsiet būšu

Jūs _____ mājās.

Meaning: You will be at home, polite.

noguris noguruši

Lukas: Es biju _____.

Meaning: I was tired.

nogurusi noguruši

Lena: Es biju _____.

Meaning: I was tired.

būšu būsi

Es _____ mājās.

Meaning: I will be at home.